

Evaluacija investicionih projekata

FINANSIJSKA OCJENA I RANGIRANJE INVESTICIONIH PROJEKATA

Evaluacija investicionih projekata

Metode za ocjenu rentabilnosti investicionih projekata:

DINAMIČKE METODE

- METOD NETO SADAŠNJE VRIJEDNOSTI**
- METOD INTERNE STOPE RENTABILNOSTI**

STATIČKE METODE

- METODA ROKA POVRAĆAJA**
- RAČUNOVODSTVENA OCJENA – RAČUNOVODSTVENA STOPA PRINOSA**

Evaluacija investicionih projekata

METOD NETO SADAŠNJE VRIJEDNOSTI

Najčešće korišćena metoda.

Ova metoda zahtijeva:

- **Kvantifikaciju investicije**
- **Utvrdjivanje eksplatacionog vijeka investicionog projekta**
- **Utvrdjivanje rezidualne vrijednosti na kraju poslednje godine eksplatacionog vijeka projekta**
- **Projekcija neto novčanog toka u toku eksplatacionog vijeka projekta**

Evaluacija investicionih projekata

METOD NETO SADAŠNJE VRIJEDNOSTI

$$NSV = \left[\frac{R_1}{(1+k)} + \frac{R_2}{(1+k)^2} + \cdots + \frac{(R_n + RV)}{(1+k)^n} - C \right]$$

NSV – Neto sadašnja vrijednost

R1----Rn – Projektovani godišnji novčani tok

k – Cijena kapitala

RV – Rezidualna vrijednost na kraju roka eksploatacije projekta

n – Broj godina eksploatacije investicionog projekta

C – Investicija

Evaluacija investicionih projekata

METOD INTERNE STOPE RENTABILNOSTI

$$C = \frac{R_1}{(1+i)^1} + \frac{R_2}{(1+i)^2} + \cdots + \frac{(R_n + RV)}{(1+i)^n}$$

C – Investicija

R1----Rn – Projektovani godišnji novčani tok

RV – Rezidualna vrijednost na kraju roka eksploatacije projekta

i – Interna stopa prinosa

n – Broj godina eksploatacije investicionog projekta

Evaluacija investicionih projekata

METOD INTERNE STOPE RENTABILNOSTI

Godišnji neto novčani tok jednak u čitavom roku eksploatacije projekta:

$$i = \sqrt[n]{\frac{E_n}{C}} - 1$$

i – interna stopa prinosa

En – godišnji novčani tok

C - Investicija

Evaluacija investicionih projekata

METOD INTERNE STOPE RENTABILNOSTI

d = sadašnja vrijednost koja je viša od investicije – Investicija

d₁ = sadašnja vrijednost koja je viša od investicije - sadašnja vrijednost koja je niža od investicije

Interna stopa prinosa = diskontna stopa koja odbacuje sadašnju vrijednost nižu od investicije + d/d₁

Evaluacija investicionih projekata

METODA ROKA POVRAĆAJA

Ova metoda izračunava za koliko godina će se iz neto novčanog toka (neto dobitak + amortizacija) povratiti uloženi kapital u investiciju.

Što je rok kraći projekt je prihvatljiviji.

Rok povraćaja može se izračunati na dva načina:

- Prosječan period povraćaja
- Stvarni period povraćaja

Evaluacija investicionih projekata

METODA ROKA POVRAĆAJA

Prosječni period povraćaja

$$\text{period povraćaja} = \frac{\text{investirani kapital}}{\text{prosječan godišnji neto novčani tok}}$$

Evaluacija investicionih projekata

METODA ROKA POVRAĆAJA

Stvarni period povraćaja

Stvarni period povraćaja izračunava se tako što se od investiranog kapitala odbije prvo neto novčani tok iz prve godine eksploatacije investicionog projekta, potom iz druge, potom iz treće i tako redom dok se investirani kapital ne svede na nulu.

Evaluacija investicionih projekata

METODA ROKA POVRAĆAJA

Stvarni period povraćaja

Godina	Neto novčani tok	Nepovraćeni investirani kapital (3-2)
1	2	3
0	0	C
1	NNT1	$C_1 = C - NNT_1$
2	NNT2	$C_2 = C_1 - NNT_2$
3	NNT3	$C_3 = C_2 - NNT_3$
4	NNT4	$C_4 = C_3 - NNT_4$
5	NNT5 ($x\%$)	$C_5 = C_4 - x\%NNT_5 = 0$

Evaluacija investicionih projekata

RAČUNOVODSTVENA OCJENA – RAČUNOVODSTVENA STOPA PRINOSA

Počiva na stopi prinosa na kapital.

Stopa prinosa na kapital obično se računa u središnjoj godini eksploatacije projekta.

Središnja godina uzima se zato što se smatra da je tipična.

Evaluacija investicionih projekata

RAČUNOVODSTVENA OCJENA – RAČUNOVODSTVENA STOPA PRINOSA

Ukupan kapital jednak je iznosu nepovraćenog kapitala utvrđenog metodom stvarnog roka povraćaja na kraju druge godine.

Nepovraćeni kapital na kraju druge godine istovremeno je i početni kapital za treću godinu.

Pozajmljeni kapital jednak je visini neplaćene glavnice zajma na kraju druge godine – uzeto iz plana otplate zajma.

Sopstveni kapital = Nepovraćeni kapital – Pozajmljeni kapital

Evaluacija investicionih projekata

RAČUNOVODSTVENA OCJENA – RAČUNOVODSTVENA STOPA PRINOSA

1. Poslovni dobitak
2. Rashodi kamata
3. Bruto dobitak (1-2)
4. Neto dobitak
5. Kapital (5+6)
6. Sopstveni kapital
7. Pozajmljeni kapital
8. Stopa bruto prinosa na kapital $(1/5) * 100$
9. Stopa neto prinosa na kapital $(2+4)/5 * 100$
10. Kamatna stopa na pozajmljeni kapital $(2/7) * 100$
11. Stopa prinosa na sopstveni kapital $(4/6) * 100$